



**Heerhugowaard**  
**Stad van kansen**

*Testament Gemeenteraad Heerhugowaard periode  
2010-2014*



## Inhoudsopgave

Inleiding	3
1. Aanpassing raadsverordeningen	4
1.1 Orde raadsvergaderingen	
1.2 Actuele raadsverordeningen	5
2. Vergaderstelsel	6
3. Auditcommissie/ P&C cyclus	8
4. Overige onderwerpen	8
5. Inwerkprogramma nieuwe raad	9

## Inleiding

Het raadsconvent acht het van belang dat de 'nieuwe gemeenteraad' die geïnstalleerd wordt in maart 2014 aanbevelingen krijgt vanuit de 'oude gemeenteraad'.

De testamentgroep (opgericht door het raadsconvent en bestaande uit Ad Jongenelen van Burgerbelang, Carola van 't Schip van de HOP, Han ter Heegde en Liesbeth Schreiner) heeft van het raadsconvent opdracht gekregen een eerste inventarisatie te maken van mogelijke aandachtspunten en hiervan een uitwerking met aanbevelingen op papier te zetten. De testamentgroep is maandag 13 mei voor het eerst bij elkaar gekomen om de onderwerpen voor het testament in kaart te brengen. Tevens is er een uitvraag geweest onder raadsleden<sup>1</sup>. De testamentgroep heeft naar aanleiding van de inventarisatie van de onderwerpen een concept testament opgesteld voor het raadsconvent. Tijdens het raadsconvent is het testament 'rijp voor raadsbehandeling' bevonden. De gemeenteraad zal in december 2013 het testament inhoudelijk behandelen om zo tot een vastgesteld en gedragen document te komen waar de volgende gemeenteraad haar voordeel mee kan doen.

De testamentgroep

---

<sup>1</sup> Zie bijlage 1, lijst met ingekomen onderwerpen

## 1. Aanpassingen raadsverordeningen

De griffie heeft alle geldende raadsverordeningen doorgenomen en hierover aanbevelingen gedaan over verordeningen die mogelijk geactualiseerd dienen te worden. Wat opvalt, is dat bij geen enkele verordening is voorzien van een artikelsgewijze toelichting. Hierdoor kan er geen naslag plaatsvinden wat precies de steller van deze verordening (gemeenteraad) heeft beoogd en dit kan tot interpretatieverschillen leiden. De griffie stelt daarom voor om iedere verordening van een artikelsgewijze toelichting te voorzien zoals gebruikelijk is voor de wetgever (gemeenteraad).

### Verordening functioneringsgesprek burgemeester

Het is gebruikelijk dat er een verordening is waarin de zaken rondom het functioneringsgesprek van de burgemeester geregeld zijn. Een verordening regelt onder andere de vertrouwelijkheid, leden van de vertrouwenscommissie en de procedure. In Heerhugowaard is het nu zo dat er geen raadsbesluit ten grondslag ligt aan de tot nu toe gevoerde procedure. Ook zijn de leden van deze commissie niet door de raad benoemd en is er dus geen democratisch gelegitimeerde afvaardiging. Zeker met het oog op het wisselen van de leden van deze commissie bij vertrek of gemeenteraadsverkiezingen waardoor de kennis over de procedures kan verdwijnen is het aan te bevelen om een verordening op te stellen.

*Advies testamentgroep dit over te nemen en afhameren in raadsvergadering van de nieuwe raad incl. het benoemen nieuwe leden.*

### Verordening op ambtelijke bijstand en fractieondersteuning

*Advies van de testamentgroep:*

- *Beperking van 20 uur ambtelijke bijstand per raadslid vrij te geven.*
- *Voorstel om rechtmatigheid en controle van fractievergoedingen uit te besteden aan accountant over te nemen.*
- *Er kan niet gespaard worden met het fractiebudget*
- *Fractiebudgetten moeten ieder jaar volgens CBS prijsinflatie worden geïndexeerd*

### Handvest actieve informatieplicht

*Advies testamentgroep: intrekken.*

### Verordening op het burgerinitiatief:

*Advies testamentgroep: Geen drempel invoeren, dit zou dergelijke initiatieven 'om zeep' kunnen helpen.*

## **1.1 Orde van de vergaderingen ( reglement van orde raad en verordening op de raadscommissies)**

### Functie raadsconvent

Zowel vanuit de testamentgroep als vanuit andere raadsleden zijn er opmerkingen geplaatst over de functie, mandaat, beslissingsbevoegdheid en samenstelling van het raadsconvent.

Het huidige mandaat van het raadsconvent is vastgelegd in artikel 5 van het reglement van orde. Uit dit artikel valt op te maken waarvoor het raadsconvent is opgericht maar erg duidelijk is het niet. Vragen waarin het reglement van orde niet voorziet, zijn bijvoorbeeld:

- Wat is een raadsconvent? En waarom wordt er in het reglement van orde ook gesproken over een seniorenconvent? Waarom heet het raadsconvent geen presidium? Alleen een agendacommissie of worden daar ook andere zaken besproken? Waar gaat het raadsconvent over? Is het openbaar? Wie zijn de vervangers van de deelnemers? Moeten er wel vervangers zijn?

*Advies testamentgroep: Titel van raadsconvent handhaven en consequent gebruiken. De term seniorenconvent kan niet meer worden gebruikt. Het raadsconvent moet worden gebruikt voor de huishouding en de agenda van de raad. Daarnaast wordt er vastgelegd dat het raadsconvent een besloten vergadering is en dat de stukken ook besloten blijven. De gemeentesecretaris is geen deelnemer van het raadsconvent maar neemt plaats als toehoorder en adviseur. De fractievoorzitters mogen (al heeft dit niet de voorkeur) als plaatsvervanger een commissielid – niet raadslid kiezen, mits zij worden beëdigd door de raad.*

#### Orde raadsvergadering en commissievergadering

In het raadsconvent is een aantal keer aangegeven of het wel noodzakelijk is om de commissie stadsbeheer te behouden of dat we deze commissie bijvoorbeeld samenvoegen met de commissie middelen. De griffie heeft de politieke aandachtspunten wat betreft de verordening op de raadscommissies en het reglement van orde op de raadsvergadering op een rijtje gezet. Een paar daarvan zijn door het recente raadsbesluit over commissieleden voor een deel achterhaald. U vindt deze aandachtspunten in de bijlagen. Het advies van de testamentgroep kunt u hieronder lezen.

#### *Advies testamentgroep over de orde van de raadsvergadering:*

- *Het vragenhalfuurtje blijft gehandhaafd. Echter dienen de vragen voor het vragenhalfuur een actueel karakter te hebben en zijn het vragen die niet kunnen wachten tot een volgende raads- of commissievergadering. Het vragenhalfuurtje kan worden gezien als een actualiteiten rubriek. Advies is van de testamentgroep om deze nadere toelichting op te nemen in de artikelsgewijze toelichting van het reglement van orde.*
- *Het spreekrecht voor burgers in de raadsvergadering blijft zoals het is.*
- *Over initiatiefvoorstel: advies is dit volledig vrij te laten. De fractie heeft zelf de keuze om dit via commissies en raad in te dienen of eerst in de raad. Ook is het aan de fractie om een preadvies door het college te laten opstellen.*
- *Spreektijden: dit kan een aandachtspunt zijn voor de nieuwe raad (ook afhankelijk van het aantal fracties en de mores van de raad). Testamentgroep adviseert om dit onderdeel te bespreken in het overleg van de (nieuwe) (commissie) voorzitters om tot een daadwerkelijk advies te komen.*
- *Aanwezigheid raadsleden: De raad kan nadere regels stellen als het gaat om het korten van de raadsvergoeding tot 80%. De raad kan dus de hoogte van de raadsvergoeding (tot een minimum van 80%) koppelen aan de aan of afwezigheid van raadsleden. De testamentgroep adviseert de nieuwe gemeenteraad de discussie te voeren of deze regels worden gesteld in het reglement van orde van de gemeenteraad.*

#### *Advies testamentgroep over orde van de raadscommissies:*

- *Wijzigingsvoorstellen artikel 2 tot en met 15 is akkoord (zie bijlage)*
- *Wat betreft de besluitenlijst (artikel 16): besluitenlijst met actiepunten (ongeveer 1 a 4) is voldoende*
- *Wat betreft artikel 23: Het concluderen houden zoals we het nu hebben geregeld en dit opnemen in de verordening, want deze komt nu niet overeen met de feitelijke situatie.*
- *Wat betreft de vergoeding voor commissieleden niet raadsleden: zorg dat deze vergoeding wordt geïndexeerd volgens de CBS prijsinflatie. Het niet indexeren heeft er voor gezorgd dat er structurele budgetoverschrijdingen kwamen. Zie bijlage.*

## **1.2 Actuele raadsverordeningen**

Onderstaande verordeningen zijn naar mening van de griffie niet toe aan herziening en kunnen nog een raadsperiode mee. Echter dienen hier nog wel artikelsgewijze toelichtingen voor gemaakt te worden indien deze niet aanwezig zijn. Daarnaast is het van belang deze verordeningen tijdens het inwerkprogramma nieuwe raad even kort aan de orde te stellen omdat veel van deze verordeningen niet goed bekend zijn onder de raadsleden.

- Raadsbesluit instelling Auditcommissie (2005 en 2011) NB: na aantreden van nieuwe raad dient er een raadsbesluit te worden genomen over de samenstelling van deze commissie, tenzij deze onveranderd blijft.
- Verordening werkgeverscommissie en taken werkgeverscommissie (2011 en 2012) NB: *let op dat er mogelijk wijzigingen zullen plaatsvinden na aantreden van de nieuwe raad in samenstelling van deze commissie. De nieuwe raad moet nadenken over wie zij in deze commissie wil hebben en wie de voorzitter is van deze commissie. Van belang is dat kort na aantreden van nieuwe raad hier een nieuw raadsbesluit over wordt genomen.*
- Verordening op het onderzoeksrecht van de raad (2004)
- Verordening voor periodiek onderzoek door het college naar de doelmatigheid en doeltreffendheid van het door het college van Heerhugowaard gevoerde bestuur.
- Controleverordening gemeente Heerhugowaard
- Financiële verordening gemeente Heerhugowaard (2009)
- Inspraakverordening

*Noot van de griffier: Er is nog een onderdeel waarop de gemeenteraad een verordening zou kunnen maken, namelijk een regeling voorzieningen/ onkostenvergoeding wethouders. De wethouders ontvangen nu een onkostenvergoeding van circa 650 euro bruto per maand. Normaal gesproken wordt dit via een verordening voorzieningen en onkostenvergoedingen voor de wethouders vastgelegd (artikel 44 gemeentewet en artikel 25 rechtspositie wethouders) maar in Heerhugowaard is hier destijds (weet niet wanneer) voor gekozen om dit niet te doen. Vraag is of er alsnog een dergelijke verordening moet worden vastgesteld om de huidige situatie te formaliseren en of er behoefte is om nadere regels over de hoogte van de vergoeding of andere voorzieningen m.b.t. scholing voor de wethouders vast te stellen.*

## **2. Vergaderstelsel**

Op dit moment heeft Heerhugowaard een 'traditioneel' vergaderstelsel. Dit houdt in dat er verschillende voorbereidende raadscommissies zijn en een aparte raadsvergadering. Daarnaast wordt er 4 x per jaar een Praat met de Raad avond georganiseerd.

Er zijn 4 verschillende raadscommissies, auditcommissie, raadsconvent, raadsvergadering en daarbij komt ook een maandelijks regio raadsinformatieavond. Dit in een maandelijks cyclus. Dit vergaderstelsel legt een hoge vergaderdruk op raadsleden. De vraag is of dit wenselijk is, zeker nu de raad zich als doel heeft gesteld meer 'naar buiten' te treden. Ook zal de regio Alkmaar steeds meer van de raadsleden vragen. Denk aan informatiebijeenkomsten en klankbordgroepen.

Er zijn verschillende mogelijkheden om de bestuurlijke besluitvormingscyclus zo kort mogelijk te houden en de vergaderdruk voor raadsleden omlaag te brengen. Deze mogelijkheden zijn samengevat in 3 concrete opties:

### **A. Klassiek maandelijks vergaderstelsel met 2 algemene commissies, 4 tot 6 x per jaar Praat met de Raad en een raadsvergadering**

In dit stelsel zijn er 2 algemene raadscommissies. Dit houdt in dat de commissies niet meer zijn opgedeeld in verschillende beleidsterreinen. Het voordeel is dat de situatie van onevenwichtig verdeelde raadscommissies (het schrappen van commissies bij lege agenda's of te drukke commissies de volgende maand) niet meer voorkomen, de cyclus van de bestuurlijke besluitvorming niet langer wordt dan noodzakelijk en dat de raadsleden meer tijd hebben om zich bezig te houden met andere aspecten van het raadslidmaatschap. Tevens is deze aanpassing zeer eenvoudig te realiseren. (zoals raadplegen van achterban en regionale activiteiten) Nadeel is dat dit stelsel, net als het huidige stelsel niet zeer uitnodigend is voor bewoners en dat er door een altijd volle agenda minder tijd beschikbaar is voor informerende presentaties of themasessies.

Daarnaast vergt de teruggang naar 2 raadscommissies wel een strak vooruit geplande termijnagenda. Voor het geval van 'nood' kan er een uitlooptag worden gepland. Verder zal er 4 x tot 6 x per jaar een Praat met de Raad worden ingepland. Dat heeft overigens wel als voordeel dat in ieder geval 4 keer per jaar de bewoners van Heerhugowaard een gehele avond centraal staan.

#### *B. Carrousel stelsel 2 of 3 wekelijks*

In dit stelsel zijn er geen commissievergaderingen meer maar vindt er iedere 2 of 3 weken een carrouselvergadering plaats. Een carrouselvergadering bestaat uit een informeren, meningsvormend en besluitvormend deel. Doel informeren deel: de raadsleden worden over een bepaald onderwerp(en) geïnformeerd. Dit kan bijvoorbeeld een ambtelijke presentatie zijn, maar kan ook een sessie met bewoners, ondernemers of experts. Na het informerende deel wordt er overgeschakeld naar het meningsvormende deel. Dit deel moet worden gezien als 'de commissievergadering'. Indien gewenst kan dit in parallelle sessies plaatsvinden. In dit deel vindt het debat tussen raadsleden, commissieleden plaats en kunnen er politieke vragen aan het college worden gesteld. Het slotstuk van de avond is het besluitvormingsdeel, of te wel, de 'raadsvergadering'. Hier kunnen de moties en amendementen worden ingediend en de daadwerkelijke raadsbesluiten genomen.

Voordeel van dit stelsel is dat de bewoners en andere betrokkenen zeer vaak in de gelegenheid worden gesteld om met de raad in gesprek te gaan. Ook kan het informerende deel worden gebruikt voor themasessies of werkbezoeken. Daarnaast wordt de bestuurlijke besluitvormingscyclus korter en de vergaderdruk minder waardoor raadsleden meer tijd hebben voor de andere aspecten van het raadslidmaatschap (idem voor collegeleden en commissieleden). Nadeel van dit stelsel: vergt zeer strakke voorzittershanden, strikte planning en mogelijk spreektijden. Als men zich niet aan een strakke vergaderorde houdt wordt dit stelsel als rommelig en chaotisch ervaren. Daarnaast is ook hier een strakke termijnagenda planning nodig.

#### *C. Houden wat we hebben, klassiek stelsel met 4 of 3 commissies, Praat met de Raad en raadsvergadering.*

Het huidige stelsel heeft op dit moment 4 raadscommissies: Middelen, Stadsontwikkeling, Stadsbeheer en Maatschappelijke Ontwikkelingen. De commissie Stadsbeheer vindt om de maand plaats. Tevens is er 4 x per jaar een praat met de raad en iedere maand een raadsvergadering.

Voordeel van dit stelsel is dat de gehele ambtelijke organisatie plus zittende raadsleden al jaren met dit stelsel werken. Tevens biedt dit stelsel de mogelijkheid om gemakkelijk naar 3 commissies over te gaan: respectievelijk Commissie Financiën, Algemene Zaken en Openbare Ruimte (combinatie van MI en SB in bewonersvriendelijke terminologie) Commissie Sociale Zaken, Cultuur en Sport (nu commissie MO) en Commissie Wonen en Stadsontwikkeling (nu commissie SO).

Nadeel van dit stelsel is dat dit nogal een arbeidsintensief stelsel is voor de raadsleden, commissieleden en collegeleden en niet erg 'bewonersvriendelijk'. Door veel te vergaderen op het gemeentehuis komen raadsleden minder toe aan andere zaken van hun raadslidmaatschap.

#### *Advies testamentgroep over vergaderstelsel:*

*De onderstaande varianten in een raadsessie in juni of juli te bespreken. Naar aanleiding van de uitkomsten van deze sessie kan er (als men het vergaderstelsel wil wijzigen) een raadsvoorstel door de griffie worden voorbereid die in het najaar 2014 ter besluitvorming wordt voorgelegd.*

*Ingangsdatum van een eventueel nieuw vergaderstelsel is 1 januari 2015*

*Indien men de optie 'carrousel' verder wil verkennen kan er in september een werkbezoek naar de raad van Almere worden gepland. De testamentgroep wil meegeven dat het incidenteel vergaderen op locatie (hangt niet op een soort vergaderstelsel) moet worden onderzocht. Dit om*

*hogere betrokkenheid onder de bewoners te genereren. Nadeel kan wel zijn dat er veel emotie bij komt kijken. Maar zorgt wel voor een levendig debat.*

*De testamentgroep stelt wel voor om de commissies MI en SB te combineren m.i.v. de nieuwe raadsperiode om zo de vergaderdruk en de kosten naar beneden te brengen.*

### **3. Auditcommissie/ financiën / p&c cyclus**

De auditcommissie wil ook een aantal thema's aandragen voor het testament en is daar momenteel mee bezig. Hierbij alvast (zie bijlagen) een conceptnotitie die nog in de auditcommissie moet worden besproken.

*Zie advies auditcommissie in bijlage.*

### **4. Overige onderwerpen**

Beschrijving bevoegdheden raad en college:

Dit past in het inwerkprogramma voor nieuwe raadsleden.

*Advies Testamentgroep: De griffie zorgt voor een digitaal naslagwerk waar wordt beschreven hoe de raad werkt, welke instrumenten er zijn (moties, amendementen, interpellatie, onderzoeksrecht, schriftelijke vragen en nog meer van deze instrumenten) en hoe de bevoegdheden liggen. Dit naslagwerk kan tijdens een van de eerste inwerkbijsessies dienen als basis.*

Uitleg over functioneren commissies / voorkomen van dubbele discussies:

Ongeacht voor welk vergaderstelsel wordt gekozen kan tijdens het introductieprogramma aandacht worden besteed aan hoe een vergaderstelsel werkt en welke functie bij wat hoort. Tevens kan er dan ook aandacht worden besteed aan het dualisme. (Bijgevoegd een notitie van Alida Mulder over het dualisme)

Ambassadeurs Kalisz

Heerhugowaard heeft al ruim 20 jaar een stedenband met de stad Kalisz in Polen. Voor het ontwikkelen en onderhouden van de band is jarenlang gebruik gemaakt van het Kalisz comité. In verband met de bezuinigingen is zowel de subsidierelatie met HKZ als de invulling van de stedenband herbeoordeeld. Uitkomst was het stopzetten van de subsidie aan HKZ. Het comité heeft besloten in 2013 haar activiteiten stop te zetten. Daarnaast is in een raadsvoorstel RB2013067 gekozen voor een andere invulling van de stedenband. De nadruk is verschoven van ontwikkelingswerk en maatschappelijke ondersteuning naar economische en educatieve uitwisseling.

*Advies van de Kalisz ambassadeurs: Het is aan de nieuwe raad om de rol van de ambassadeurs in lijn te brengen met de nieuwe invulling van de stedenband. Aanbeveling is het aanstellen van 2 ambassadeurs, die een rol kunnen spelen bij de uitwisselingsprojecten en bezoeken van en door Kalisz.*

Rekenkamercommissie:

Contract met rekenkamercommissie loopt af op 1 januari 2015.

*Advies van de Testamentgroep: onderzoeken of er mogelijkheden zijn tot de oprichting van een regionale rekenkamer. Het raadsconvent heeft zich in eerste lezing positief uitgesproken over de ontwikkelingsrichting een regionale rekenkamer. Een regionale rekenkamer kan in tegenstelling tot een rekenkamercommissie regionale onderwerpen aanpakken. Van belang is dan dat de leden van de rekenkamer niet ingezetenen zijn van Heerhugowaard. Dit komt een onafhankelijk oordeel ten goede. Tevens is het de verwachting dat de oprichting van een regionale rekenkamer tot een kostenbesparing kan leiden. De griffiers regio Alkmaar denken dat er in ieder geval verschillende raden zijn binnen deze regio die hier belangstelling voor hebben en hebben een ambtelijk onderzoek ( o.l.v. de griffie Alkmaar) binnen de regio Alkmaar (o.l.v. de griffie Alkmaar) gestart naar de mogelijkheden. Zie eerste adviesmemorandum in de bijlage.*



## **Inwerkprogramma nieuwe raad**

Het staat ieder raadslid of commissielid ( niet raadslid) vrij om deel te nemen aan dit inwerkprogramma. Ook de raadsleden en commissieleden die al meerdere periodes achter de rug hebben, dit om de kennis te actualiseren.

*Het advies van de testamentgroep over het inwerkprogramma luidt als volgt:*

- Hoe werken de raad en de gemeente HHW( georganiseerd door griffie met sprekers zoals de burgemeester, griffier, ervaren raadslid en gemeentesecretaris). Ook kan hierbij kort de rol van Europa t.o.v. de gemeenteraad worden aangestipt.  
*Wanneer: kort na de installatie van de nieuwe gemeenteraad. Indien akkoord wordt deze datum ( 1 of 2 avonden) z.s.m. ingepland.*
- Basiscursus gemeentefinanciën / P&C cyclus ( regionaal organiseren i.c.m. een maatwerk avond HHW na basiscursus door Inge Harmsen)  
*Wanneer: eerste maanden na installatie gemeenteraad*
- Regionale samenwerking, decentralisaties en gemeenschappelijke regelingen inclusief uitleg over de PORA's en andere regionale overlegvormen. (regionaal organiseren)  
*Wanneer: eerste maanden na installatie gemeenteraad ( voorafgaand aan eerste regiodag in april?)*
- Gedragscode en integriteit ( georganiseerd door griffie en Bart Grosheide)  
*Wanneer: voor 2015, bij voorkeur najaar 2014*
- Interbestuurlijk toezicht en rol van de provincie NH ( regionaal aangeboden door de provincie NH)  
*Wanneer: september/oktober 2014*
- Basiscursus bestuursrecht/gemeentewet (regionaal)  
*Wanneer: eerste jaar*
- Mediatraining en social media door journalist (NHD?) en expert op gebied social media (regionaal of door griffie)  
*Wanneer: eerste jaar*
- Debatteren en effectief vergaderen (regionaal of door griffie)  
*Wanneer: eerste 1,5 jaar*